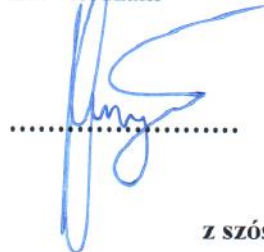

Zatwierdzam

Warszawa, 19 czerwca 2017 r.

**Protokół nr 6/2017
z szóstego posiedzenia grupy tematycznej ds. podejścia LEADER**

W dniu 27 kwietnia 2017 r. w siedzibie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Warszawie odbyło się posiedzenie grupy tematycznej ds. podejścia LEADER. Zgodnie z uchwałą nr 4 Grupy Roboczej ds. KSOW z dnia 12 października 2015 r. w sprawie powołania grupy tematycznej do spraw podejścia LEADER (GTL), oraz uchwałą nr 17 Grupy Roboczej ds. KSOW z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie poszerzenia składu członkowskiego grupy tematycznej do spraw podejścia LEADER, w posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele: Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, jednostki centralnej KSOW, regionalnych sieci LGD, samorządów województw, Krajowej Rady Izb Rolniczych, lokalnych grup rybackich, organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich, eksperci geograficzni sieci ENRD i FARNET oraz Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA, pełniącej obowiązki sekretarza Grupy. Lista obecności uczestników posiedzenia stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący GTL Pan Witold Magryś – przedstawiciel Polskiej Sieci LGD – Federacji Regionalnych Sieci LGD, który powitał Pana Ryszarda Zarudzkiego, Wiceministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i nowego członka grupy – Pana dr Andrzeja Hałasiewicza – przedstawiciela Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich oraz członków GTL. Otwierając posiedzenie, przedstawił agendę spotkania i zapowiedział, że tematem wiodącym będzie miejsce podejścia LEADER w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz bieżący stan wdrażania RLKS. Przewodniczący GTL potwierdził dwie prośby zgłoszone do sekretariatu GTL, które zostaną krótko zasygnalizowane w ramach punktu 7 *Wolne głosy i wnioski*: Są to: problem, jaki powstał w woj. małopolskim oraz szkolenia dla LGD organizowane przez FAOW.

Ponadto na prośbę uczestników Pan Witold Magryś zwrócił się do Pani Dyrektora Gierulskiej, aby w ramach punktu 3 posiedzenia przedstawiła proponowane przez resort podejście do interpretacji art. 17 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Następnie wobec braku innych propozycji zmian porządek obrad został poddany pod głosowanie w wyniku czego został przyjęty jednogłośnie.

Posiedzenie przebiegało według następującego porządku obrad:

1. Otwarcie spotkania, powitanie Gości.– *Witold Magryś, Przewodniczący GTL.*
Przedstawienie i przyjęcie porządku obrad.
2. LEADER/CLLD w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju i w pakcie dla obszarów wiejskich: wyzwania dla LGD - *Ryszard Zarudzki, Wiceminister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.*
3. Informacja na temat aktualnego stanu wdrażania podejścia LEADER/RLKS w Polsce. Podsumowanie konsultacji z LGD i SW odnośnie wytycznych w zakresie niektórych zasad dokonywania wyboru operacji przez lokalne grupy działania, aneksu do umowy ramowej oraz wytycznych w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez LGD zadań związanych z realizacją LSR; informacja o zmianach w przepisach prawa dot. RLKS – *Joanna Gierulska, – Joanna Gierulska, Z-ca Dyrektora DROW, MRiRW.*
Dyskusja
4. Informacja na temat stanu przygotowania procedur i systemu informatycznego w ARiMR - *Bartosz Szymański, Z-ca Dyrektora DDD, ARiMR*

5. Zaopiniowanie projektu zmian w Planie operacyjnym KSOW na lata 2016-2017 Instytucji Zarządzającej dotyczących operacji „Rozwijanie kompetencji i sieci kontaktów lokalnych grup działania dla zapewnienia prawidłowej realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w latach 2014-2020” – *Joanna Gierulska, Z-ca Dyrektora DROW, MRiRW.*
6. Propozycja dot. zmiany składu Zespołu ds. proceduralnych przy GTL - Witold Magryś, Przewodniczący GTL.
7. Wolne głosy i wnioski.
8. Podsumowanie i zakończenie posiedzenia.

A.2. Rozpoczynając swoje wystąpienie, Podsekretarz Stanu Ryszard Zarudzki podkreślił jak ważny jest dla niego GTL, także w wymiarze osobistym. Z wieloma członkami GTL dzieli wspólne przeżycia i doświadczenia. Tym bardziej liczy na szczerość i odważne zgłaszanie problemów, których jest nie mało. To co zaskoczyło Ministra we wdrażaniu podejścia LEADER to to, że pomimo upływu lat, znów trzeba zaczynać od nowa, bo nowe procedury stworzyły nowe problemy. Przyznał, że są też narzędzia i sposoby rozwiązywania tych problemów. Zaapelował następnie, by mimo wszystko pozwolić sobie na radość z sukcesów, jakie odnieśliśmy, wdrażając podejście LEADER. Kolejne doświadczenia jak np. wdrażanie RLKS w woj. kujawsko pomorskim i podlaskim, co stanowi swoisty pilotaż, wskażą kierunki wdrażania RLKS po 2020 roku. O kształcie przyszłej perspektywy rozmawiać trzeba już teraz. Minister zwrócił uwagę na spotkania i działania, które temu służą. Dodał, że ważne jest by znaleźć klucze i kierunki dla przyszłej perspektywy.

Następnie Minister Zarudzki odniósł się do miejsca RLKS w *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju* przyjętej 14 lutego 2017 r. przez Radę Ministrów. Jest to dokument stanowiący średniookresową strategię rozwoju kraju, przygotowany przez Ministerstwo Rozwoju we współpracy z innymi resortami oraz partnerami społecznymi. Wiele inicjatyw i przedsięwzięć ujętych w *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju* jest już w pełni wdrażanych, inne są opracowywane. Wydaje się, że nie do końca udało się przekonać interesariuszy do instrumentu RLKS, ale podejście to będzie miało znaczenie w przyszłości. Z punktu widzenia rozwoju obszarów wiejskich niezwykle istotny jest fakt, że RLKS jako podejście partnerskie jest działaniem zapisanym w strategii, w efekcie czego za rozwój obszarów wiejskich odpowiedzialny jest cały rząd. Daje to różne możliwości wsparcia oraz podstawy do planowania kształtu nowej perspektywy finansowej. Uzupełnieniem *Strategii* będzie przygotowywany *Pakt dla obszarów wiejskich*, który będzie zawierał 16 strategicznych projektów oraz dodatkowo 5 projektów przygotowywanych we współpracy z innymi ministerstwami. Pan Minister oczekuje na nowe propozycje działań do realizacji m.in. działania aktywizujące wieś, podejście do funduszy sołeckich czy powrót do dawnych koncepcji odnowy wsi, przy czym jak zaznaczył warto skorzystać z doświadczeń poprzedniego okresu programowania.

Ponadto Pan Ryszard Zarudzki dodał, że Ministerstwo podejmuje działania w kierunku poszukiwania możliwości wsparcia projektów strategicznych z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych BIOSTRATEG pt. „Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo” oraz GOSPOSTRATEG pt. „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”.

W kontekście toczących się rozmów na temat przyszłości podejścia LEADER w innych krajach unijnych Pan Minister zaproponował zorganizowanie jesienią br. konferencji w celu przedyskutowania metod lokalnego rozwoju w Polsce i zaproponowania rozwiązań do wprowadzenia w zakresie aktywizacji obszarów wiejskich.

Pan Andrzej Hałasiewicz z Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich zapytał o harmonogram prac nad *Paktem dla obszarów wiejskich*. Ponadto poinformował, że Komisja Europejska ogłosiła przetarg na opracowanie koncepcji *Eco Social SMART Village* – w wolnym tłumaczeniu wieś przyszłości to wieś

żywotna ekonomicznie, społecznie i jednocześnie zrównoważona pod względem środowiskowym. Jeżeli Instytutowi Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, który zamierza startować w przetargu wraz z firmą międzynarodową, uda się wygrać ten przetarg to bardzo liczy na wsparcie GTL w sposobie definiowania: jaka jest wieś przyszłości i jakie są narzędzia które się sprawdzają?

W odpowiedzi Minister Ryszard Zarudzki zapewnił, że projekt dokumentu Pakt dla obszarów wiejskich powstanie do końca czerwca br. wraz z nowelizacją Strategii tak, aby Pakt został przekazany do konsultacji jeszcze latem i aby pod koniec września br. zorganizować spotkanie podsumowujące konsultacje. Uważa, że Pakt będzie też stanowił porozumienie społeczne co do kierunku rozwoju obszarów wiejskich.

Następnie głos zabrał Pan Ryszard Kamiński, ekspert sieci ENRD, który w imieniu Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich poruszył kwestie dotyczące słabej pozycji polskich organizacji wiejskich w debacie europejskiej. Przyznał, że jest tylko kilka międzynarodowych organizacji, w których Polska uczestniczy: stowarzyszenie ELARD, PREPARE, jak również polskie lokalne grupy działania współpracują z zagranicznymi LGD. Organizacje wiejskie w Europie próbują się komunikować, łączyć i rozmawiać ze sobą na wspólne tematy, ale jest to niewielka próba wobec funkcjonujących silnych branżowych organizacji rolniczych.

Dlatego też ważną inicjatywą łączącą debaty na ważne tematy dla środowisk wiejskich, zajmujących się rozwojem obszarów wiejskich z krajów unijnych i spoza UE, jest organizowany po raz trzeci Europejski Parlament Wiejski. W ramach przygotowań do październikowego spotkania w Holandii, organizacje reprezentujące społeczności wiejskie w państwach członkowskich UE oraz krajach kandydujących uruchomiły szeroką debatę, która pomoże zorientować się w skali i przyczynach ubóstwa i wykluczenia na obszarach wiejskich. Pan Ryszard Kamiński poinformował członków GTL, że jeden z tematów wiodących/przygotowawczych pt. *Ubóstwo i wykluczenie społeczne na wsi europejskiej* został przydzielony Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich. Podejmując się moderowania dyskusji na ten temat, chcielibyśmy, jak podkreślił Pan Kamiński, aby jak najwięcej osób oraz organizacji pozarządowych wypowiedziało się na temat pewnej specyfiki ubóstwa i wykluczenia na wsi w Polsce. Przyznał, że dokonanie przeglądu sytuacji i zebranie głosów jest tematem trudnym, biorąc pod uwagę potencjalne problemy związane z ubóstwem i wykluczeniem w krajach np. bałkańskich z istniejącymi problemami rzeczywistego ubóstwa, mniejszości narodowych, migrantów i uchodźców, polskie kłopoty wydają się całkiem inne. W czerwcu 2017 r. w Krakowie FAOW planuje zorganizować międzynarodową konferencję z udziałem przedstawicieli organizacji ze wszystkich zainteresowanych państw i zachęca wszystkich do włączenia się do debaty i do wyrażania swoich opinii, również w języku angielskim, na forum dyskusyjnym dostępnym na stronie internetowej FAOW: <http://faow.org.pl/pl/forum-dyskusyjne-jak-zapobiegac-ubostwu-i-wykluczeniu-spolesznemu-na-obszarach-wiejskich/>. Zaprosił do zgłaszania tematów, które są najważniejsze z punktu widzenia wykluczenia i ubóstwa na polskiej wsi z perspektywy lokalnych grup działania również w dalszej części posiedzenia.

Na zakończenie pierwszego punktu porządku obrad Minister Ryszard Zarudzki podkreślił znaczenie dobrej komunikacji wypracowanej podczas zeszłorocznych jesiennych warsztatów oraz zaprosił samorządy do współpracy przy identyfikowaniu aktualnych potrzeb w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa w regionach.

Przewodniczący GTL podziękował Panu Ministrowi za udział w GTL i zapowiedział kolejny punkt posiedzenia, dotyczący bieżących spraw związanych z wdrażaniem podejścia LEADER.

Ad. 2. Pani Joanna Gierulska, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW przedstawiła informację na temat aktualnego stanu wdrażania poszczególnych działań LEADER/RLKS w Polsce. Szczegóły dotyczące postępu w realizacji poddziałań: wsparcie

przygotowawcze, koszty bieżące i aktywizacja, wdrażanie LSR, w tym projekty grantowe i projekty własne, oraz wdrażanie projektów współpracy, przedstawia prezentacja, której papierowy wydruk otrzymali uczestnicy spotkania.

Jeśli chodzi o kwestie składanych protestów, to z powodu braku systemu informatycznego, zbierającego dane dotyczące wdrażania LEADER, MRiRW na podstawie danych otrzymanych z samorządów województw, opracowało w formie tabeli informacje dotyczące skali złożonych protestów i odmów przyznania pomocy. Według stanu na połowę marca br. na 203 LGD, które przekazały wnioski do SW w 81 nie zanotowano protestów. W 14 LGD odnotowano co najmniej 8 protestów. Większość protestów dotyczy oceny dokonywanej przez LGD. Nie wszystkie złożone protesty zostały uznane za zasadne przez samorzady województw.

Pani Katarzyna Jórka, przedstawiciel regionalnej sieci LGD woj. wielkopolskiego zwróciła uwagę na fakt, że firmy konsultingowe zaangażowane w pisanie wniosków dla wnioskodawców mają również wpisane w umowie przygotowanie protestu stąd ich duża liczba, dlatego też kluczowe dla LGD wydaje się jaka jest liczba protestów uwzględnionych, czyli gdzie była racja po stronie wnioskodawcy.

Pani Dyrektor Gierulska przyznała, że jeżeli nie zostaną wprowadzone rozwiązania informatyczne to resort nie jest w stanie na bieżąco powiązać wszystkich informacji dotyczących wniosków i protestów stale napływających do SW. Ponadto dane nie zawierają informacji o wnioskach niewybranych przez LGD lub niezgodnych z LSR.

Pan Tomasz Piłat, przedstawiciel regionalnej sieci LGD woj. warmińsko-mazurskiego dodał, że z jego doświadczenia wynika, że im więcej wniosków złożonych, tym więcej pojawia się protestów.

Pani Justyna Durzyńska z UM Woj. Pomorskiego odniosła się do konieczności przekazywania rzetelnej informacji wnioskodawcom o możliwości wniesienia protestów.

Pani Inga Kawalek przedstawiciel regionalnej sieci LGD woj. pomorskiego podkreśliła znaczenie monitorowania protestów do samego końca po zakończeniu uwzględnienia ewentualnych skarg, czyli w jakim zakresie decyzje LGD są podtrzymywane lub odrzucane przez sądy.

Następnie Pani Joanna Gierulska powróciła do swojej prezentacji. Podziękowała przedstawicielom LGD oraz zespołowi roboczemu za wkład w opracowywane dokumenty proceduralne. Dzięki konsultacjom z LGD w zakresie grupy interesów i sektorów MRiRW przygotowało wytyczne nr 3/1/2017 w zakresie niektórych zasad dokonywania wyboru operacji przez lokalne grupy działania. Kolejna wytyczna tj. wytyczna zastępująca wytyczną nr 2/1/2016 w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez LGD zadań związanych z realizacją LSR jest w trakcie opracowywania m.in. ze względu na konieczność dołączenia instrukcji dotyczącej oceny zgodności wyboru z PROW na lata 2014-2020, która jest przygotowywana przez ARMIR. Zapewniła, że gotowy projekt wytycznych MRiRW prześle do ponownej konsultacji LGD.

Pani Katarzyna Jórka zapytała czy w trakcie prowadzonych konsultacji istnieje możliwość, aby zespoły pracujące nad dokumentami mogły zapoznać się z uwagami zarówno strony SW jak i LGD.

Pani Joanna Gierulska wyraziła zgodę na zgłoszoną propozycję, a Przewodniczący poprosił, aby przesyłać informacje do wiadomości obu zainteresowanym stronom.

Następnie omówiła kwestię przygotowywania aneksu do „umowy ramowej”, której celem było uporządkowanie zapisów dotyczących zobowiązań i sankcji za niespełnianie wskaźników oraz rozluźnienie podejścia do „kamieni milowych”. W najbliższym czasie MRiRW wyśle do SW aneks do umowy ramowej celem jego podpisania przez LGD. Poprosiła o jak najszybsze podpisywanie aneksów, bo od tego uzależnione jest wydanie wytycznych do kontroli LGD.

Pani Bożena Pełdiak z regionalnej sieci LGD woj. dolnośląskiego zwróciła uwagę na zagrożenie realizacji LSR w przypadku, kiedy jest podany tylko jeden cel ogólny w kontekście protestu. Zablokowany cel na poziomie protestu rozumie się jako cel ogólny. Wyjaśniła, że LGD nie miały wiedzy w momencie pisania LSR, że dany cel to jest dany cel, a nie cel ogólny. Poprosiła w imieniu LGD, aby jeszcze raz do tego tematu powrócić.

Pan Piotr Łukasik z UM Woj. Mazowieckiego odniósł się do wytycznej nr. 3/1/2017, której wprowadzenie według niego ma skutki uboczne w postaci rozszerzonego rozumienia interesu publicznego. W większości LGD na Mazowszu grupa interesu sektora publicznego ma więcej niż 50% i to budzi zaniepokojenie.

Pani Anna Jakubowska z UM Woj. Wielkopolskiego zapytała o podejście resortu do wskaźników w przygotowywanym aneksie do umowy ramowej. Po naborach okazało się, że pojawiły się błędy w określaniu wskaźników na poziomie planowania LSR, bądź po dwóch naborach nie ma zainteresowania ze strony wnioskodawców, a LGD nie jest w stanie zrealizować przedsięwzięcia w ramach projektów własnych. Pytanie brzmi: czy będzie można przesunąć wskaźniki w ramach kamieni milowych?

W odpowiedzi Dyrektor Joanna Gierulka przyznała, że temat protestów w kontekście celu ogólnego był analizowany. Jeżeli skala protestów jest rozsądna to nie powinno mieć wpływu na cel ogólny. Ale jeżeli skala uzasadnionych protestów jest duża, to jest bardzo źle, bowiem protesty są zasadne, czyli został udowodniony błąd. Z drugiej strony wiele LGD ma kilka celów szczegółowych. Warto zapewnić maksymalną możliwość sfinansowania zasadnego protestu. Zmiana dotycząca celu ogólnego została zgłoszona do zmienianej ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 z dnia 11 lipca 2014 r. Ponadto dodała, że w ustawie zostanie uwzględniona możliwość wzywania do uzupełnienia przez LGD.

Pani Mirosława Mochocka ze Świątokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego w odniesieniu do LSR stwierdziła, że powinna być możliwość wprowadzania zmian, jeżeli nie wskaźników to kwot przypisanych wskaźnikom. Powinniśmy mieć możliwość dostosowania wartości przypisanych poszczególnym przedsięwzięciom do upływu czasu. Pytanie brzmi: czy jest możliwość, aby w umowach ramowych przypisać przedsięwzięciom inne wartości?

Dyrektor Joanna Gierulka wyjaśniła, że aneks jedynie mówi, że nie można przesunąć globalnie kwot za okres 2016-2018 na okres 2019-2023. Błędnie sformułowane wskaźniki należałoby zweryfikować.

Pani Magdalena Sobina UM Woj. Podkarpackiego podniosła kwestię zaplanowanych w LSRach, przez niektóre LGD, dużych przedsięwzięć infrastrukturalnych, z których obecnie muszą zrezygnować ze względu na uwarunkowania legislacyjne. Czy można dodać dodatkowe przedsięwzięcie do realizacji w ramach dostępnej kwoty?

Dyrektor Gierulka stwierdziła, że dodanie przedsięwzięcia to jest zmiana LSR, ale każdy przypadek trzeba indywidualnie przeanalizować.

Pan Ireneusz Kamiński z sieci FARNET zauważył, że system wdrażania powinien być jak najbardziej elastyczny, bo wszystkim interesariuszom zależy, aby środki będące w dyspozycji były wykorzystane w jak najefektywniejszy sposób. Zgadza się, że muszą być instrumenty mobilizujące LGD, aby były aktywne, ale LGD nie mają zbyt wielu instrumentów oddziaływania na tych, od których zależy stopień wykorzystania środków, czyli od beneficjentów, ale również od instytucji, które oceniają projekty. Uważa, że wtórną rzeczą jest to czy są przypisane do tego czy innego przedsięwzięcia czy celu, a ważne, aby przyczyniały się do rozwoju obszaru.

Pan Piotr Sadłocha przedstawiciel regionalnej sieci LGD woj. świętokrzyskiego poprosił o doprecyzowane pojęcia błędnie sformułowane wskaźniki. Czy jest to kwestia metodologii i nazewnictwa czy kwestia wartości? Dyrektor Gierulski wyjaśniła, że termin błędne wskaźniki oznacza niepoprawne metodologicznie.

Pan Ireneusz Kamiński zwrócił uwagę na wskaźniki zapisane w PROW na lata 2014-2020, które są w pewnej części niepoprawne metodologicznie. To skąd LGD miałyby wiedzieć lepiej niż MRiRW, jak je określać? Zaapelował o racjonalność przy rozliczaniu LGD z tego, co realizują.

Pani Justyna Durzyńska zapytała czego ma dotyczyć planowane wezwanie do uzupełnienia przez LGD: czy pytamy o warunki dostępu, dokumenty potwierdzające spełnianie lokalnych kryteriów wyboru, dane zawarte w załącznikach czy zapisy we wniosku o dofinansowanie?

Dyrektor Gierulski powiedziała, że nie chodzi o konieczność zmiany LSR, ale o szansę na poprawę strategii, jeżeli są błędy. Jeśli chodzi o kwestię rozliczania LGD to zgodnie z przygotowywanym aneksem do umowy ramowej pierwszy kamień milowy będzie analizowany w oparciu o podpisane umowy przyznania pomocy a nie jak pierwotnie zakładano w oparciu o dokonane płatności, co jest wyjściem naprzeciw LGD. Następnie powróciła do wątku dotyczącego sektorów i grup interesów. Wytuczne mówią, że każda LGD ma możliwość budowania grup interesów wokół LSR. Resort uporządkował zapisy dotyczące definicji sektora publicznego tak, aby wyeliminować pojawiające się donosy i sygnały, że Rada nie reprezentuje interesów różnych grup społecznych. Teraz LGD bez konsekwencji zanim ogłosi nowy nabór ma możliwość przeanalizowania składu Rady i dokonania zmiany w celu dostosowania się do zasad. Podmiot publiczny pojawia się w różnych grupach interesu. Z drugiej strony ograniczono osoby zaliczane do grupy interesów władzy publicznej do *kierowników innych podmiotów*, co w założeniu ma ograniczać patologię.

Dodała, że procedura uzupełniania wniosków będzie obowiązywała wszystkie LGD w zakresie informacji niezbędnych do oceny zgodności operacji z LSR, wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia.

W odniesieniu do interpretacji art. 17 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności Pani Dyrektor Gierulski przyznała, że przesłane ostatnio członkom GTL materiały to próba rozluźnienia podejścia resortu do tego tematu. Analiza art. 17 w zakresie kryteriów będzie wyglądała następująco: będzie dokonana ocena kryteriów mierzalnych przez SW i jeżeli wyjdzie, że ocena została zmieniona, ale mieści się w punktacji wybranych wniosków to LGD otrzyma tylko zalecenia i wskazania, co było nieprawidłowo ocenione. Jeśli po weryfikacji tylko w kwestii kryteriów mierzalnych przez SW wniosek spada do punktacji poniżej dostępnego limitu, to następuje odmowa przyznania pomocy. W tym porządku prawnym nie ma możliwości przywrócenia takiego wniosku do oceny lub przywrócenia terminu na złożenie protestu. Jeśli chodzi o poprawianie uchwał to można tylko uzupełniać braki lub poprawiać błędy oczywiste, a nie tworzyć nową uchwałę z nową punktacją.

Pani Inga Kawalek zgłosiła postulat, aby przy planowaniu zmian w aktach wyższego rzędu uwzględnić sytuację beneficjenta, który w wyniku błędu LGD spadł z listy i dać mu możliwość „powrotu do gry”. Zapytała również, które kryteria są mierzalne, a które nie, bo SW podchodzi do tego tematu odmiennie niż LGD.

Przewodniczący GTL zwrócił uwagę na fakt, że nie w każdym LGD będzie można sprawdzać liczbę kart oceny w stosunku do liczby oceniających, bowiem niektóre LGD mają zbiorcze karty oceny.

Według Pani Dyrektora Gierulskiej ocena tego kryterium może być obiektywna i w związku z tym, że nie będzie katalogu zamkniętego kryteriów mierzalnych oczekuje na sugestie LGD.

Pani Barbara Nowakowska-Mossór z regionalnej sieci LGD woj. małopolskiego zapytała, czy jedynymi kryteriami mierzalnymi są kryteria 0-1? Według MRiRW nie jest możliwe ustalenie jednoznacznej definicji, ponieważ mogą zdarzyć się kryteria nie 0-1 które nadal są w 100% mierzalne.

Pan Marcin Świerczyński reprezentujący sieć SILESIAN LEADER NETWORK stwierdził, że kwestie mierzalności można zapisać w definicji kryteriów w strategii. Jako przykład podał kryterium innowacyjności, którego definicja została wpisana do strategii LGD Zielony Wierchołek Śląska. Z kolei dla premii dostępny jest na stronie ARiMR kalkulator innowacyjności, gdzie innowacyjność jest określona na poziomie PKD.

Piotr Sadłocha z własnego doświadczenia dodał, że najlepiej jest zastosować prosty warunek i punkt za kryterium. Jeśli chodzi o kryterium innowacyjności to powinna być ustalona minimalna liczba punktów, aby przyznanie punktu nie miało wpływu na całą punktację.

Katarzyna Jórğa zaproponowała, aby LGD same określały, czy dla nich kryterium jest mierzalne czy subiektywne i dzięki temu samorząd będzie wiedział które kryteria są mierzalne. Dla jednych Rad spójność z biznesplanem jest prosta do uzasadnienia, a dla innych jest to kwestia subiektywna.

Pani Justyna Durzyńska stwierdziła, że wszystkie kryteria miały być mierzalne w LSRach, jednak najważniejsze jest aby zapewnić jednolite podejście czy te same aspekty są brane pod uwagę przy ocenie spójności budżetu różnych projektów.

Paweł Czyszczon z UM Woj. Dolnośląskiego podziękował MRiRW za odebranie sygnału z regionu o restrykcyjnym podejściu do weryfikacji i skutków błędów popełnianych przez Rady. Spotkał się z przypadkiem, że Rada oceniająca projekty LGD spytała: to po co jest Rada skoro samo LGD może oceniać projekty? Jednakże przy ocenie kryteriów z zakresu innowacyjności czy ochrony środowiska bazuje się na ekspertach z tych dziedzin w Radzie. Jeżeli są wątpliwości to trzeba przedyskutować i przedstawić, a wszystko może wyjść później w protestach. Kolejna kwestia, na jaką zwrócił uwagę, to bardzo restrykcyjne zasady wypełniania kart np. skreślenia, które powodują że karta jest nieważna.

Pani Dorota Goetz podzieliła się stosowanym przez niektóre LGD pomysłem na niemierzalne kryteria. Chodzi o pozostawienie po stronie wnioskodawcy możliwości udowodnienia spełnienia tego kryterium, aby mieć podstawę do przyznania punktów np. udowodnienie charakteru innowacyjności.

Pani Dyrektor Gierulska dodała, że innowacyjność jest anty przykładem mierzalności. Rozluźnienie interpretacji art. 17 to pogodzenie się z faktami, które nie są optymistyczne i wyjście na przeciw LGD, bo skala błędów jest duża i wydaje się, że poprzednia interpretacja jest nie do utrzymania. Jednocześnie wskazała, że obecna interpretacja jest już maksymalnym rozluźnieniem w obowiązującym porządku prawnym. Wskazała, że nie wyklucza się zmian w ustawie o RLKS, ale wymaga to szerszej dyskusji i uwzględnienia pełniejszych doświadczeń z przeprowadzonych naborów tak, aby zmiana była przemyślana i kompleksowa. To jednak wymaga czasu.

Pan Grzegorz Brach w UM Woj. Małopolskiego odniósł się do pisma SW skierowanego do MRiRW w sprawie konkretnego przypadku naruszenia procedury naboru wniosków przez LGD i ewentualnej konsekwencji nieprzyznania pomocy. Zapytał: czy naruszeniem kryteriów przez LGD jest sytuacja, kiedy LGD w ogłoszeniu o naborze podaje 10 kryteriów, a przy ocenie bierze pod uwagę tylko 9 kryteriów? Pani Dyrektor Gierulska wyjaśniła, że jest to sprawa jednostkowa i będzie rozwiązana indywidualnie.

Ad. 4. W czwartym punkcie porządku obrad Pan Bartosz Szymański Zastępca Dyrektora Departamentu Działań Delegowanych ARiMR przedstawił stan prac przygotowania procedur i systemu informatycznego w ARiMR. Książka procedur dla poddziałania 19.2 jest na etapie zmiany i plan jest, aby do końca czerwca br. prace zostały zakończone, przy czym już w maju br. ARiMR

przekazać brakujące elementy Instrukcji potrzebne do opracowania wytycznej MRiRW. Książka procedur dotycząca obsługi wniosku o płatność dla poddziałania 19.2 została udostępniona SW 24 marca 2017 r. Książka procedur dla projektów grantowych została przekazana do SW 14 kwietnia 2017 r. ARiMR w ciągu dwóch miesięcy planuje przekazać książkę procedur dotyczącą obsługi wniosku o płatność dla grantów. Książka procedur dla poddziałania 19.3 została przekazana do SW w listopadzie 2016 r, a książka procedur dotycząca obsługi wniosku o płatność 22 marca 2017r. Książka procedur dla poddziałania 19.4 została przekazana 22 kwietnia 2016 r. jeśli chodzi o procedury obsługi wniosku o płatność to ARiMR otrzymała uwagi do pierwszej wersji, które uwzględnia i plan jest, aby w maju przekazać dokument do opiniowania SW.

W kwestii systemu informatycznego ARiMR dla działania LEADER Pan Bartosz Szymański przypomniał, że w lutym br. pojawiła się na stronie Agencji informacja o zawieszaniu działalności generatora. Podziękował Samorządom i lokalnym grupom działania za zgłaszanie uwag do generatora. Planuje się, aby w maju poprawiona wersja generatora została ponownie udostępniona beneficjentom, a generator był dostępny dla beneficjentów od początku ogłoszenia konkursu przez LGD, a nie w trakcie trwania konkursu.

Jeśli chodzi o narzędzia do obsługi LEADERa dla SW to plan jest taki, aby pierwszy moduł dotyczący rejestru naborów i rejestru LGD w oprogramowaniu LSI2020 mógł zacząć działać w czerwcu br. Agencja zwróciła się do SW o wskazanie administratorów. Kolejne moduły systemu będą uruchamiane sukcesywnie natomiast od maja br. dla SW będzie dostępne narzędzie w postaci Excel, aby można było na bieżąco agregować dane.

Na zakończenie swojej wypowiedzi Dyrektor Bartosz Szymański zapowiedział planowane szkolenia nt. konkurencyjności i portalu ogłoszeń ARiMR dla beneficjentów PROW na lata 2014-2020. Szkolenie dla SW odbędzie się 9 maja, a dla 36 przedstawicieli regionalnych sieci LGD - 10 maja. Wszyscy wnioskodawcy PROW na lata 2014-2020 zobowiązani są do zamieszczania ogłoszeń na portalu ogłoszeń ARiMR uruchomionym od marca 2017 r.

Pani Katarzyna Jórge zapytała czy jest możliwość, aby dostępny Excel nie pobierał błędów czy można liczyć na narzędzie, które będzie wiarygodnym narzędziem do wyliczenia biznesplanu. Dyrektor Szymański poprosił o przesłanie do ARiMR uwag do dokumentu Excel.

Pan Edward Trojanowski przedstawiciel Związku Stowarzyszeń „Partnerstwo Zalewu Zegrzyńskiego” zapytał, kiedy będą gotowe procedury w zakresie naboru wniosków dla PO RYBY 2014-2020. Dyrektor Szymański wyjaśnił, że procedury dla PO RYBY 2014-2020 są na etapie końcowego przygotowania i niedługo w maju br. zostaną wysłane do konsultacji.

Pani Dorota Goetz podzieliła się spostrzeżeniem na temat uwag do wniosku jakie otrzymują wnioskodawcy. Dostają oni z SW informacje o konieczności poprawy tabeli biznesplanu bowiem wypełnili ją nieprawidłowo podczas gdy oni uważają, że na dzień składania wniosku wypełnili wniosek prawidłowo. Według LGD jest to podważanie sytuacji.

Pani Mirosława Mochocka zauważyła, że w przypadku woj. świętokrzyskiego prawie 90% wniosków z zakresu działalności gospodarczej będzie złożonych do czerwca br. Oczekiwałaby, aby narzędzie do weryfikacji prawidłowości wypełnienia biznesplanu uczynić na tyle elastycznym aby można było sprawdzić czy zaprojektowane przychody mają szansę na realizację i czy koszty są racjonalne. I na tej podstawie wniosek byłby kierowany do dalszego procedowania. Przyznała, że SW woj. świętokrzyskiego nie odrzucił żadnego wniosku z powodu źle wypełnionego biznesplanu bo instrukcje są wciąż zmieniane i wewnętrznie niespójne. Natomiast generator według Pani Mirosławy Mochockiej powinien być przygotowany w kierunku zarządzania finansowego i zarządzania limitami jako najważniejsze kwestie pozwalające uniknąć problemów na zakończenie wdrażania LEADERa.

Pan Marcin Świerczyński wyraził zdziwienie dlaczego beneficjenci PROW mają odpowiednie narzędzia informatyczne a beneficjenci LEADERa są pozbawieni takich narzędzi? Przypomniał zgłaszając na GTL prośbę o wsparcie pracowników LGD przez oddziały regionalne ARiMR w opracowywaniu i weryfikacji biznesplanu. W woj. śląskim taka prośba o pomoc spotkała się z odmową.

Pan Edmund Bożeński z UM Woj. lubelskiego przyznał, że przydałoby się narzędzie do weryfikacji poprawności biznesplanu. Jakość wniosków składanych na przełomie roku 2016 i 2017 jest dużo słabsza od obecnie składanych wniosków. Wtedy system w zakresie biznesplanów czy kontroli krzyżowych był niedopracowany i dlatego w woj. lubelskim dużo wniosków (ok. 200) zostało odrzuconych. Zgłosił również prośbę do służb kontrolnych i audytowych w ARiMR, aby podejście do ocenianych wniosków z przełomu 2016 i 2017 było łagodniejsze. Z uwagi na niedopracowanie systemu w SW nie został zachowany termin 3 miesięcy na rozpatrzenie wniosku.

Pan Zbigniew Pacholik z regionalnej sieci LGD woj. lubelskiego postulował, że warto podawać datę od której obowiązuje zmiana instrukcji wypełniania wniosków. Czas pomiędzy złożeniem wniosku a jego oceną jest na tyle długi, że mogą się pojawić kolejne zmiany do instrukcji a przecież chodzi o jednolite podejście do wnioskodawców i sprawiedliwą weryfikację wniosków. Kolejną sprawą na którą zwrócił uwagę Pan Zbigniew Pacholik to składanie grantów i ich weryfikacja. W projektach grantowych założony jest poważny błąd systemowy, czyli dubluje się czynności dokonywane przez LGD i SW. W związku z tym obawia się, że oczekiwanie wnioskodawców na efekt oceny grantu będzie bardzo długi. Wnioskodawca, który składa grant na małą kwotę będzie czekał dłużej na wynik weryfikacji niż wnioskodawca składający wniosek na dużą kwotę.

Pani Dyrektor Gierulska przypomniała, że KE nie wyraziła zgody, aby granty były wdrażane w innej formule - tak, jak Polska proponowała. Kwestia - albo wdrażamy granty według zasad wskazanych przez KE - albo w ogóle nie wdrażamy - była rozważana wspólnie z LGD i zdecydowano, że jednak granty będą wdrażane. Weryfikacja racjonalności kosztów ma być oceniana na poziomie samorządów województw, które potrzebują do tego wszystkich danych. KE przyznała, że obecne przepisy nie są dostosowane do projektów grantowych i podjęła prace nad stosownymi zmianami przepisów rozporządzeń w ramach tzw. pakietu Omnibus. KE deklaruje, że zmiany będą obowiązywały od stycznia 2018 r., wtedy też będzie możliwe wprowadzanie odpowiednich zmian w przepisach krajowych uelastyczniających obecne podejście do grantów.

Dyrektor Szymański stwierdził, że Agencja ma 36 systemów informatycznych, a działanie LEADER jest dosyć skomplikowanym działaniem i dlatego trudno jest stworzyć odpowiednie narzędzie. Jeśli chodzi o wprowadzenie instrukcji od konkretnej daty to ARiMR musi stosować procedury w formie erraty, a wymaga to standardowej ścieżki zatwierdzenia książek, co znacznie wydłużyłoby czas na udostępnianie dokumentów beneficjentom.

Pan Piotr Sadłocha zapytał czy jest możliwość udostępnienia LGD wszystkich książek procedur opracowanych przez Agencję. Dyrektor Szymański wyjaśnił, że wszystkie książki procedur po zatwierdzeniu są publikowane.

Pani Justyna Durzyńska zapytała w jakiej formule będzie wprowadzona zmiana do art. 17 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Poprosiła o uzupełnienie zapisu dotyczącego puli wniosków, które mieszczą się w limicie środków. Kolejne pytanie dotyczyło: Czy w wyniku rozpatrzenia protestu wniosek może zostać gorzej oceniony? Czy może pogorszyć się sytuacja wnioskodawcy na liście, bądź w wyniku obniżenia pierwotnej oceny, bądź w wyniku mniejszej liczby członków Rady na posiedzeniu?

Pan Jan Kajdas przedstawiciel lokalnych grup rybackich zapytał czy procedury PROW na poziomie LGR w zakresie oceny wniosków można zastosować do PO RYBY? Następnie odniósł się do

procedury konkurencyjności gdzie według niego warunki dotyczące przekroczenia kwoty 20 tys. zł zostały przyjęte zbyt restrykcyjnie. Stosowanie procedury dla wielu mikro przedsiębiorców będzie bardzo trudne do realizacji.

Dyrektor Joanna Gierulska wyjaśniła, że wszystko, co wynika z ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności można stosować jednolicie i zastosować do PO RYBY. Natomiast Wytyczna MRiRW określa warunki dla PROW, w tym zgodności z Programem w karcie oceny a więc nie może być stosowana w przypadku operacji w ramach PO RYBY, bo są inne warunki określone w Programie.

Ad. 5 W piątym punkcie porządku obrad Pani Joanna Gierulska przedstawiła projekt zmian w Planie operacyjnym KSOW na lata 2016-2017 Instytucji Zarządzającej, dotyczący operacji „Rozwijanie kompetencji i sieci kontaktów lokalnych grup działania dla zapewnienia prawidłowej realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w latach 2014-2020” w działaniu "Szkolenia i działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla Lokalnych Grup Działania, w tym zapewnienie pomocy technicznej w zakresie współpracy międzyterytorialnej i transnarodowej". Proponowana zmiana polega na finansowaniu udziału ok. 22 przedstawicieli z LGD w zagranicznych spotkaniach, mających na celu skojarzenie potencjalnych partnerów projektów współpracy międzynarodowej. Dyrektor Gierulska przyznała, że MRiRW nie jest w stanie zrealizować planowanego wcześniej spotkania sieciującego. Zapowiedziała, że przy wsparciu KSOW MRiRW będzie przysyłało do LGD zaproszenia na spotkania za granicą i na podstawie otrzymanych zgłoszeń wraz z uzasadnieniem motywacji będzie weryfikowało kandydatów do udziału w spotkaniach. Na zakończenie wyjaśniła, że jest to odpowiedź na sygnały zwiększenia udziału polskich LGD w wydarzeniach organizowanych w krajach Unii Europejskiej.

Przewodniczący zarządził głosowanie nad wnioskiem dotyczącym projektu zmian w Planie operacyjnym KSOW na lata 2016-2017 Instytucji Zarządzającej, dotyczącym operacji „Rozwijanie kompetencji i sieci kontaktów lokalnych grup działania dla zapewnienia prawidłowej realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w latach 2014-2020”. W wyniku głosowania, w którym wzięły udział 32 osoby uprawnione, wniosek został przyjęty jednomyślnie.

Ad. 6 W kolejnym punkcie porządku obrad Witold Magryś, Przewodniczący GTL podziękował powołanemu ad hoc zespołowi roboczemu przy GTL za prace nad konsultacjami dotyczącymi opracowania dokumentów proceduralnych. W związku z dalszą potrzebą wykorzystania zespołu w zakresie konsultowania dokumentów związanych z wdrażaniem LEADERa przez przedstawicieli LGD zaproponował zalegalizowanie pracy zespołu i odświeżenie jego składu. Zapytał członków GTL, czy jest zgoda na powołanie na nowo stałego zespołu ds. proceduralnych i czy należałoby przyjąć uchwałę w tej sprawie. Członkowie wyrazili zgodę na powołanie zespołu w formie uchwały. Następnie Przewodniczący odczytał propozycje treści uchwały oraz poprosił o zgłaszanie kandydatur. Trzej, najbardziej aktywni w ramach zespołu, przedstawiciele LGD: Piotr Sadłocha, Katarzyna Jórğa i Dorota Stanek wyrazili zgodę na kontynuację pracy w zespole. Ponadto zgłoszono następujące kandydatury: Inga Kawalek, Marek Misiura, Joanna Sokólska, Barbara Nowakowska-Mossór. Wśród propozycji osób do składu zespołu zgłoszono również zastępcę członka GTL. W związku z tym, że w propozycji uchwały jest wymóg, aby w składzie zespołu byli członkowie GTL, jako że tylko członkostwo w GTL zapewnia stały dostęp do informacji, Przewodniczący zapytał uczestników o rozważenie możliwości dopuszczenia stałych zastępców do zespołu roboczego.

Pani Bożena Pełdiak zauważyła, że członkiem zespołu roboczego powinna być osoba, która stale uczestniczy w spotkaniach Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER, a jeśli jest to zastępca członka, to być może ta osoba powinna być wskazana przez regionalną sieć jako członek GTL.

Następnie Przewodniczący zapytał, kto jest za dopuszczeniem do składu zespołu stałych zastępców członków GTL. W wyniku głosowania, w którym wzięły udział 32 osoby uprawnione, 17 osób było za, 6 osób przeciw, 9 osób wstrzymało się od głosu.

W związku z akceptacją wniosku o włączenie zastępcy członka GTL do składu zespołu roboczego przeprowadzono głosowanie za podjęciem Uchwały Nr 5 Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER w sprawie powołania zespołu roboczego ds. proceduralnych związanych z wdrażaniem podejścia LEADER. Uchwała została przyjęta jednomyślnie przez 32 członków uprawnionych do głosowania.

Ad. 7 W punkcie wolne głosy i wnioski Przewodniczący poprosił Panią Dyrektor Gierulską o odniesienie się do pytania Dyrektor Justyny Durzyńskiej dotyczącego sytuacji wniosku po złożeniu protestu. Według Pani Dyrektor wydaje się, że sytuacja wnioskodawcy na liście nie powinna się pogorszyć, jednakże należy zapoznać się z orzecznictwem sądowym.

Jeśli chodzi o wprowadzenie zmiany do art. 17 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, MRiRW przekaże do samorządów województw pismo w tej sprawie i nie będzie potrzeby tworzenia wytycznych.

Następnie Pani Małgorzata Kramarz z Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich zaprosiła na ostatni 4 cykl dwudniowych szkoleń związanych ze zdobywaniem kompetencji w zakresie prowadzenia monitoringu i ewaluacji LSR i innych projektów, organizowanych w ramach operacji Instytucji Zarządzającej. Podczas szkolenia przewidziana jest praca na konkretnych przykładach, dlatego uczestnicy powinni zabrać ze sobą swoje strategie. Zostaną omówione wskaźniki zapisane w LSRach i podjęta próba przededefiniowania ich zgodnie z definicjami zawartymi w opracowanym Poradniku dotyczącym monitorowania i ewaluacji. Zwróciła się z prośbą do przedstawicieli regionalnych sieci LGD aby zachęcili LGD w regionach do udziału w szkoleniach. Ponadto zaprosiła przedstawicieli wydziałów monitorujących program LEADER w SW do udziału w szkoleniu, ale na własny koszt.

Pani Dyrektor Gierulska podkreśliła znaczenie udziału w szkoleniach zarówno przedstawicieli LGD jak i SW aby przedyskutować różne dokumenty w fazie projektowania i przekazać swoje opinie do MRiRW. Szkolenia mają na celu sprawdzenie czy zapisy w Poradniku dotyczącym prowadzenia ewaluacji i monitoringu dla LGD mogą być wykorzystywane w praktyce. Przede wszystkim chodzi o wskaźniki, które są różnie zapisane. Ponadto Poradnik proponuje, aby LGD wykonywały ewaluacje samodzielnie i załącza formularze, wzory ankiet, scenariusze spotkań. W związku z tym Dyrektor Gierulska spodziewa się ze strony LGD oceny i wypowiedzi czy to jest dobry kierunek i co jest dla nich niejasne w obszarze samooceny. I dopiero na bazie tych informacji MRiRW przygotowuje uwagi do ostatecznej wersji Poradnika.

Pani Dyrektor dodała, że podczas szkolenia będzie dyskutowany projekt sprawozdania z realizacji LSR. Zachęcając do udziału w szkoleniach i zdobyciu kompetencji w tym obszarze wyraziła zaniepokojenie słabym zainteresowaniem szkoleniami przez LGD, tym bardziej, że zadanie monitorowania i ewaluacji będzie realizowane do końca okresu programowania tj. do 2023 roku i wielokrotnie LGD wskazywały na potrzeby szkoleniowe w tym zakresie.

Drugą kwestią jaką poruszyła Pani Małgorzata Kramarz to wygrany wspólnie z OECD Poland i Fundacją Fundusz Współpracy przetarg na projekt „Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej”. FAOW będzie odpowiedzialny za wspieranie partnerów organizacji ogólnopolskich spotkań. Ważnym elementem projektu jest sieciowanie OWESów polegające m.in. na zapraszaniu innych sieci w Polsce do udziału w spotkaniach branżowych i ogólnopolskich w celu wymiany doświadczeń. Warto, aby LGD zainteresowały się udziałem w tych spotkaniach.

Następnie Pani Małgorzata Kramarz przeszła do tematu wspomnianego przez Pana Ryszarda Kamińskiego na początku posiedzenia i zapytała członków GTL o sposoby radzenia sobie z wykluczeniem i ubóstwem?

Pani Katarzyna Jórka jako ważny temat do dyskusji wskazała na łączenie ze sobą odpowiedzialnego zarządzania podmiotami integrującymi gospodarczo i społecznie osoby wykluczone. Z tego powodu np. padały spółdzielnie socjalne w Polsce.

Kolejny temat to wsparcie formalno–prawne, instytucjonalne podmiotów, które angażują, wciągają osoby wykluczone i je uspołeczniają lub wprowadzają na rynek pracy we współpracy z samorządami. Niestety tutaj klauzula społeczna nie działa i przeważa bojaźń samorządów terytorialnych przed zleceniami prac spółdzielniom socjalnym wynikające z kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Kolejna kwestia to stereotypowe podejście mieszkańców nie tylko Polski, ale i innych krajów do problemu osób imigracyjnych i wykluczonych, która głównie wynika bardziej z niewiedzy i tendencji ogólnospołecznych.

Pani Małgorzata Kramarz zaprosiła do dalszego wypowiedzania się jak zapobiegać ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na obszarach wiejskich na forum dyskusyjnym dostępnym na stronie FAOW.

Na zakończenie Przewodniczący zasygnalizował problem udziału przedstawicieli regionalnej sieci woj. małopolskiego w posiedzeniach GTL. Na ostatnim posiedzeniu GTL zostało zapowiedziane monitorowanie udziału przedstawicieli LGD w posiedzeniach. Wyjaśnił, że jest to wewnętrzny problem i zostanie omówiony po zakończeniu posiedzenia na spotkaniu w gronie przedstawicieli małopolskiej sieci LGD oraz sekretariatu GTL. Dodał, że jest to sytuacja, która może wystąpić w każdym innym województwie.

Pani Barbara Nowakowska-Mossór poprosiła również o udział w rozmowach przedstawiciela MRiRW.

Dziękując członkom GTL za udział w posiedzeniu Przewodniczący zapowiedział, że kolejne posiedzenie planowane jest w czerwcu 2017 r.

Wnioski i ustalenia z posiedzenia:

1. Pozytywna opinia Grupy w sprawie zmian PO KSOW 2016-2017 w działaniu *Szkolenia i działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla Lokalnych Grup Działania, w tym zapewnienie pomocy technicznej w zakresie współpracy międzyterytorialnej i transnarodowej* w operacji IZ pt. „Rozwijanie kompetencji i sieci kontaktów lokalnych grup działania dla zapewnienia prawidłowej realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w latach 2014-2020” w kierunku finansowania udziału przedstawicieli LGD w wydarzeniach międzynarodowych mających na celu skojarzenie potencjalnych partnerów projektów współpracy.

Załączniki;

1. Lista obecności
2. Uchwała Nr 5 Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER działającej przy Grupie Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie powołania zespołu roboczego ds. proceduralnych związanych z wdrażaniem podejścia LEADER.

Sporządziła: Agata Markuszewska